

İstanbul, 2 Ocak 2020

MALİ MEVZUAT SİRKÜLERİ

NO: 2020 / 15

KONU

TPKK Mevzuatında İhracat Bedellerinin Yurda Getirilmesine Yönelik Değişiklik Tebliği Yayınlanmıştır.

Türk Parası Kıymetini Koruma (TPKK) Hakkında 32 sayılı Kararın 8. maddesinde İhracat bedellerinin yurda getirilmesi konusu düzenlenmiş olup, bu konuda ekonominin içinde bulunduğu koşullar ve gelişmelere göre değişiklikler yapılabilmektedir.

Ekonomide 2018 yılının ikinci yarısında özellikle döviz kurlarında yaşanan gelişmelere de bağlı olarak, ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin usul ve esaslar 4 Eylül 2018 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan **“Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No:2018-32/48)”** ile ve yayımı tarihinden itibaren **6 ay süreyle geçerli olmak üzere** yeniden düzenlenmiştir. (Bakınız, 2018/137 Sayılı Sirkülerimiz.)

Daha sonra 3 Mart 2019 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan **“Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No:2018-32/48)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No:2019-32/53)”** ile uygulamaya ilişkin 6 aylık süre 1 yıl olarak değiştirilmiştir.

En son 31 Ağustos 2019 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan **“Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No:2018-32/48)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No:2019-32/55)”** ile uygulamaya ilişkin 1 yıllık süre 18 Ay olarak yeniden değiştirilmiştir.

Değişiklik 31 Ağustos 2019 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, buna **göre 4 Mart 2020 tarihine kadar gerçekleşecek ihracatlarda** ihracat bedellerinin yurda getirilmesi ve bankalara bozdurulması konusunda 2018-32/48 sayılı Tebliğle yapılan düzenlemeler geçerli olmaya devam edecektir.(Bakınız,2019/102 sayılı Sirkülerimiz)

Bu defa 31 Aralık 2019 tarihli 5. Mükerrer sayılı Resmi Gazete ’de yayımlanan **2019 - 32/56 sayılı Tebliğ ile** 2018- 32/48 sayılı Tebliğde yeni değişiklikler yapılmış ve ayrıca anılan Tebliğde EK-1 eklenmiştir.

2018- 32/48 sayılı Tebliğin 2019- 32/56 sayılı Tebliğle değişen son hali ve EKİ sirkülerimiz ekindedir.

Saygılarımızla

EK: “Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No:2018-32/48) (Son Hali)”

Ecovis Değer Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş., Büyükdere Cad. Neutron İş Merkezi No.119/6, 34394 Esentepe- İstanbul
Tel: +90 212 211 9901, 02, 04 Faks: +90 212 211 99 52 E-mail: info@degerymm.com.tr

ECOVIS International tax advisors · accountants · auditors · lawyers in Austria, Belgium, Bulgaria, China, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, France, Germany, Great Britain, Greece, Hong Kong, Hungary, India, Ireland, Italy, Japan, Republic of Korea, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Qatar, Romania, Russia, Slovak Republic, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey, Ukraine and USA (associated partners).
ECOVIS International is a Swiss association. Each Member Firm is an independent legal entity in its own country and is only liable for its own acts or omissions, not those of any other entity.

ECOVIS Değer Bağımsız Denetim ve YMM A.Ş. is a Turkish Member Firm of ECOVIS International.

**TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARARA
İLİŞKİN TEBLİĞ (İHRACAT BEDELLERİ HAKKINDA)
(TEBLİĞ NO: 2018-32/48)**

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 11/8/1989 tarihli ve 20249 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararın 8 inci maddesine istinaden hazırlanmıştır.

İhracat bedellerinin yurda getirilmesi

MADDE 3 – (1) **(Değişik:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)** Türkiye’de yerleşik kişiler tarafından gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedeller, ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin ihracata aracılık eden bankaya transfer edilir veya getirilir. Bedellerin yurda getirilme süresi fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günü geçemez.

(2) İhracat işlemlerine ilişkin bedeller aşağıdaki ödeme şekillerinden birine göre yurda getirilebilir.

- a) Akreditifli Ödeme,
- b) Vesaik Mukabili Ödeme,
- c) Mal Mukabili Ödeme,
- d) Kabul Kredili Akreditifli Ödeme,
- e) Kabul Kredili Vesaik Mukabili Ödeme,
- f) Kabul Kredili Mal Mukabili Ödeme,
- g) Peşin Ödeme.

ğ) **(Ek:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)** Banka Ödeme Yükümlülüğü (BPO).

(3) **(Değişik:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)** İhracat bedellerinin beyan edilen Türk parası veya döviz üzerinden yurda getirilmesi esastır. Ancak, döviz üzerinden yapılacağı beyan edilen ihracat karşılığında farklı bir döviz cinsinin veya Türk parası üzerinden yapılacağı beyan edilen ihracat karşılığında döviz getirilmesi mümkündür.

(4) İhracat bedelinin yolcu beraberinde efektif olarak yurda getirilmesi halinde gümrük idarelerine beyan edilmesi zorunludur.

Peşin döviz

MADDE 4 – (1) Peşin döviz karşılığında ihracatın 24 ay içinde gerçekleştirilmesi zorunludur. Dâhilde İşleme İzin Belgesi ve Vergi, Resim ve Harç İstisna Belgesi kapsamında ihracat, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerle ilgili olarak sağlanan peşin dövizlerin kullanım süresi belge süresi (ek süreler dahil) kadardır.

(2) Tamamı tek seferde iade edilmeyen veya süresi içinde ihracatı gerçekleştirilemeyen peşin dövizler prefinansman hükümlerine tabi olur. Prefinansman hükümlerine tabi hale gelen peşin dövizlerin, ihracat taahhüt sürelerinin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde uzatılması halinde, alıcının muvafakat etmesi kaydıyla kullanım süreleri de verilen ek süre kadar uzatılmış sayılır.

Özelliği olan ihracat

MADDE 5 – (1) Yurt dışına müteahhit firmalarca yapılacak ihracatın bedelinin 365 gün içinde yurda **(Değişik ibare:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)** getirilmesi zorunludur.

(2) Konsinye yoluyla yapılacak ihracatta bedellerin kesin satışı müteakip; uluslararası fuar, sergi ve haftalara bedelli olarak satılmak üzere gönderilen malların bedellerinin ise gönderildikleri fuar, sergi veya haftanın bitimini müteakip 180 gün içinde yurda **(Değişik ibare:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)** getirilmesi zorunludur.

(3) İlgili mevzuat hükümlerine göre yurt dışına geçici ihracı yapılan malların verilen süre veya ek süre içinde yurda getirilmemesi veya bu süreler içerisinde satılması halinde satış bedelinin süre bitiminden veya

kesin satış tarihinden itibaren 90 gün içinde yurda **(Değişik ibare:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)** getirilmesi zorunludur.

(4) Yürürlükteki İhracat Rejimi ve Finansal Kiralama (leasing) Mevzuatı çerçevesinde kredili veya kiralama yoluyla yapılan ihracatta, ihracat bedelinin kredili satış veya kiralama sözleşmesinde belirlenen vade tarihlerini izleyen 90 gün içinde yurda **(Değişik ibare:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)** getirilmesi zorunludur.

(5) **(Ek:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)** İhracat işlemlerine ait sözleşmelerde bedellerin tahsili için fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günden fazla vade öngörülmesi durumunda, bedellerin vade bitiminden itibaren 90 gün içinde yurda getirilmesi zorunludur.

İhracat işlemlerinde sorumluluk

MADDE 6 – (1) İhraç edilen malların bedelinin süresinde yurda **(Değişik ibare:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)** getirilmesinden ve ihracat hesabının süresinde kapatılmasından ihracatçılar sorumludur.

(2) Alacak hakkının satın alınması suretiyle ticari riskin bankalar veya faktoring şirketlerince üstlenilmesi durumunda, ihracat bedelinin yurda getirilmesi ile ilgili sorumluları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

(3) İhracata aracılık eden bankalar ihracat bedellerinin yurda getirilmesini **(Mülga ibare:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)** (...) işlemekle yükümlüdür.

İhracat bedelinden indirimler

MADDE 7 – (1) İhracatla ilgili navlun, sigorta primi, komisyon, ardiye, depolama, antrepo, gümrük resmi, harç ve faktoring masrafları ile uluslararası para piyasalarında geçerli faiz oranlarını geçmemek üzere iskonto giderleri gibi masraflar için yapılacak indirimler ile konsinyasyon yoluyla ihraç edilen mallarla ilgili nakil, muhafaza, bakım ve fümügasyon, rafa (maniplasyon), satış ve benzeri masrafların ihracat bedelinden mahsubu **(Mülga ibare:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)** (...) bankalarca incelenip sonuçlandırılır.

(2) Ticari teamüllerin gereği olarak satış akdinde veya akreditiflerde ayrıca varış yerinde tartı ve analiz yapılması şartı bulunuyorsa, tartı ve analiz sonucunda tespit edilen vezin noksanlığı veya kalite farkı ile ekspertiz ve tahkim ücretleri ve rafa (maniplasyon) masraflarının (hariçteki gözetme şirketleri ücretleri dahil) mal bedelinden mahsubu **(Mülga ibare:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)** (...) bankalarca incelenip sonuçlandırılır.

(3) **(Mülga ibare:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)**

(4) **(Değişik:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)** Dış ticaret mevzuatı hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilen mal ihraç ve ithalinde, tarafların aynı kişiler olması ve ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması kaydıyla, mal ihraç ve ithal bedellerinin bankalarca mahsubuna ilişkin esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.

(5) **(Mülga ibare:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)** (...) dördüncü fıkrada belirtilen haller dışında kalan talepler Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır. İhracat bedellerinden mahsuba izin verilen hallerde, ihracat bedelleri süresi içinde yurda getirilmiş sayılır. **(Mülga cümle:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)** (...)

Hesap kapatma, ihbar ve ek süre

MADDE 8 – (1) Ticari amaçla mal ihracında, bedelleri yurda getirilme süresi içinde gelen ihracat ile ilgili hesaplar aracı bankalarca kapatılır.

(2) **(Ek:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)**⁽²⁾ Bankalarca söz konusu bedellerin yurda getirildiğine dair EK-1'de yer alan İhracat Bedeli Kabul Belgesi düzenlenir.

(3) Süresi içinde kapatılmayan ihracat hesapları aracı bankalarca 5 iş günü içinde muamelenin safhalarını belirtecek şekilde yazılı olarak ilgili Vergi Dairesi Başkanlığına veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne ihbar edilir.

(4) İlgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce, ihbarı müteakip 10 iş günü içinde ilgililere hesapların kapatılmasını teminen 90 gün süreli ihtarname gönderilir. Bu süre içinde

hesapların kapatılması veya 9 uncu maddede belirtilen mücbir sebep hallerinin ya da haklı durumun belgelenmesi gereklidir.

(5) Mücbir sebeplerin varlığı halinde, mücbir sebebin devamı müddetince altışar aylık dönemler itibarıyla ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce ek süre verilir.

(6) Mücbir sebep halleri dışında kalan haklı durumların varlığı halinde, hesapların kapatılmasına ilişkin altı aya kadar olan ek süre talepleri, firmaların haklı durumu belirten yazılı beyanına istinaden üçer aylık devreler halinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce, altı aylık süreden sonraki ek süre talepleri Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır.

(7) **(Ek:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)** Mücbir sebeplerin varlığı nedeniyle Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce verilen 24 aylık ek sürenin sonunda mücbir sebebin devamının belgelenmesi halinde açık ihracat hesabının kapatılmasına ilişkin talepler Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır.

Mücbir sebep ve haklı durum halleri (Değişik başlık:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)

MADDE 9 – (1) Mücbir sebep kabul edilebilecek haller;

a) ithalatçı veya ihracatçı firmanın infisahı, iflası, konkordato ilan etmesi veya faaliyetlerini daimi olarak tatil etmesi, firma hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmesi, şahıs firmalarında firma sahibinin ölümü,

b) Grev, lokavt ve avarya hali,

c) ihracatçı veya ithalatçı memleket resmi makamlarının karar ve işlemleri ya da muhabir bankaların muameleleri dolayısıyla hesapların kapatılmasının imkânsız hale gelmesi,

ç) Tabii afet, harp ve abluka hali,

d) Malların kaybı, hasara uğraması veya imha edilmesi,

e) ihtilaf nedeniyle dava açılması veya tahkime başvurulması,

Mücbir sebep hallerinin tevsiki;

(a) ve (e) halinin yetkili mercilerden, (b) ve (ç) halinin, ithalatçının bulunduğu memleketin resmi makamlarından veya mahalli odaca tasdik edilmiş olmak kaydıyla alıcı veya ithalatçı firmadan (harp ve abluka hali hariç), (c) halinin resmi makamlarımızdan, ithalatçının bulunduğu memleketin resmi makamlarından veya muhabir bankalardan, (d) halinin ise sigorta şirketlerinden, uluslararası gözetim şirketlerinden veya ilgili ülke resmi makamlarından alınmış belgelerle tevsik edilmesi şarttır.

(2) Mücbir sebep halleri ile ilgili olarak yurtdışından temin edilecek belgelerin dış temsilciliklerimizce veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan Yabancı Resmi Belgelerin Tasdik Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış olması gerekir.

(3) **(Değişik:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)** Mücbir sebep halleri dışında kalan, ancak bedel getirme süreleri içerisinde ihracat bedelinin yurda getirilmesine engel olan ve resmi kayıtlarla tevsik edilebilen durumlar Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince haklı durum olarak değerlendirilebilir.

Terkin

MADDE 10 – (1) (Değişik:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer) Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla;

a) 30.000 ABD dolarına kadar noksanlığı olan ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline ve toplam beyanname tutarına olan oranına bakılmaksızın,

b) 30.000 ABD dolarından yüksek olmakla birlikte 100.000 ABD doları veya eşitini aşmayan, beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar noksanlığı olan (sigorta bedellerinden kaynaklanan noksanlıklar dahil) ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline bakılmaksızın,

c) 200.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, 9 uncu maddede belirtilen mücbir sebep ve haklı durum halleri göz önünde bulundurulmak suretiyle beyanname veya formda yer alan bedelin % 10'una kadar açık hesaplar ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce, terkin edilmek suretiyle kapatılır.

(2) Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla, 200.000 ABD doları veya eşitini aşan noksanlığı olan açık hesaplara ilişkin terkin talepleri bu Tebliğin 9 uncu maddesinde belirtilen mücbir sebepler ile haklı durumlar göz önünde bulundurulmak suretiyle Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır.

(3) **(Ek:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)** Birinci fıkra kapsamında bankalarca yapılabilecek terkin işlemleri 8 inci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen 90 günlük ihtarname süresi içerisinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince gerçekleştirilir.

Yetki

MADDE 11 – (1) Bakanlık bu Tebliğin tatbikatını temin etmek amacıyla gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, haklı durumları değerlendirip sonuçlandırmaya, tereddütlü hususları gidermeye, Tebliğde öngörülen haller dışında kalan özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya, döviz getirme sürelerini uzatmaya, döviz getirme zorunluluğunu kısmen veya tamamen kaldırmaya, bu Tebliğde öngörülen miktarlar ile süreleri belirlemeye ve değiştirmeye yetkilidir.

Usul ve müşterek hükümler

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğin uygulanmasına yönelik Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar Merkez Bankasınca ilan edilir.

(2) **(Mülga:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)**

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (Ek:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)

(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte açık bulunan ihracat hesapları için, bu Tebliğin ihracatçı lehine olan hükümleri uygulanır.

(2) İhracat bedellerinin takip edileceği bilgi sistemi Hazine ve Maliye Bakanlığınca uygulamaya alınana kadar 8 inci maddenin ikinci fıkrasında yer alan İhracat Bedeli Kabul Belgesi yerine bankalarca Döviz Alım Belgesinin kullanılması mümkündür.

Yürürlük

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

(2) **(Mülga:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer)**

Yürütme

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.

(1) 2/1/2019 tarihli ve 30996 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan değişiklikle maddeye bu fıkra eklenmiş, mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

[Eki için tıklayınız.](#)

Tebliğin Yayınlandığı Resmî Gazete’nin		
	Tarihi	Sayısı
	4/9/2018	30525
Tebliğde Değişiklik Yapan Tebliğlerin Yayınlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	3/3/2019	30703
2.	31/8/2019	30874
3.	2/1/2019	30996

(Ek:RG-31/12/2019-30995 5. Mükerrer) EK-1

İhracat Bedeli Kabul Belgesi

Seri No:

Tarih:

Banka Adı-Şubesi:

İhracat Bedelini Yurda Getiren Kişinin/Firmanın

Unvanı/Adı Soyadı:

T.C. Kimlik Numarası/ Vergi Kimlik Numarası :

Gümrük Beyannamesinin

Numarası:

Tarihi:

İhracatçı Unvanı:

28 inci Hanesinde Kayıtlı Banka:

22 nci Hanesinde Kayıtlı Tutar- Para Birimi:

46 ncı Hanesinde Kayıtlı Tutar:

Fiili İhraç Tarihi:

Bedel Getirme Süresi Sonu:

Yurda Getirilen Bedelin

Yurda Getiriliş Şekli (Banka Transferi /Efektif):

Tutarı-Para Birimi:

Hesaba Geçiş Tarihi:

Geldiği Ülke:

Varsa SWIFT Referans Numarası/ Nakit Beyan Formu Sayısı:

Banka Referans Numarası:

Varsa Mahsup Edilen Tutar:

Mahsup Tarihi:

Mahsup Sebebi: